

Indskrænkning for nogetstomhelst Troessamfund i, hvorledes disse Troessamfund selv ville bringe Egteskabet og Vielsen; han vil, at et Egteskab skal anerkjendes for gyldigt sluttet i et Troessamfund, naar det er sluttet paa den Maade, som Troessamfundet selv har vedtaget og anerkjendt for rigtig. Derimod vil Fleertallet, at om endogsaa vedkommende Troessamfund selv siger: „vi forlange ikke som en nødvendig Betingelse for, at Du skal kunne vedblive at være Medlem af Samfundet, at Du skal lade Dig kirkeelig vie“, saa skal Staten sige: „det maa det vedkommende Kirkesamfund ikke have Lov til at afgjøre“. Staten siger her: enten I anseer den kirkelige Vielse for nødvendig eller ikke, saa vil jeg paalægge Jer, at alle Eders Medlemmer skulle have den kirkelige Vielse.“ Udvalgets Fleertal vil altsaa betage de vedkommende Troessamfund den Ret, som de aabenbart efter Grundloven have, og som det vilde være en Ubillighed, for ikke at sige mere, at betage dem. Det er ogsaa saa aldeles klart indrømmet af den ærede Cultusminister under Sagens første Behandling, at Spørgsmaalet maa stilles saaledes; thi han sagde dengang, „at man skulde lade Kirken selv ordne Sagen for dem, som bekjende sig til Kirken, og man skulde overlade til den selv, om den af sine Bekjendte træver, at de skulle modtage denne Vielse, som der tilbydes dem, og gøre vi ikke det“, siger han, „saa berøve vi Folket Kirken og de øvrige anerkjendte Samfund den Ret, som ethvert af de hidtil ikke anerkjendte Troessamfund have“, og han søiede til, „at man skulde ordne Forholdene saaledes, at Folket Kirken og Jødedommen, den katolske og den reformeerte Kirke selv kunne bestemme, om de ville fordre den kirkelige Vielse af Alle dem, der ville henregnes til deres Samfund“. — Det er saa klare og bestemte Ord, at man skulde overlade dem denne Ret, at jeg ikke seer, hvorledes Fleertallets § 1 skal kunne forenes dermed, idet den aabenbart siger, at alle anerkjendte Troessamfund i Landet skulle fordre af deres Medlemmer den kirkelige Vielse, enten de vedkommende Troessamfund selv fra deres kirkelige Stade ville fordre det eller ikke. Det er altsaa den Hovedfordeel, der høves ved den ærede Forslagsstillers 8 Paragrapher, at han

ikke gaaer ud paa at paalægge de vedkommende Troessamfund Noget, men at han anerkjender, hvad de vedkommende Troessamfund i den Henseende selv have vedtaget. Det er det store Fortrin ved den ærede Forslagsstillers Forslag, fremfor Udvalgets, og uagtet det i sine Enkelt-heder kan lide af flere Mangler, skal jeg dog desuagtet meget anbefale at tage dette i Betragtning Udvalgets (Gleerup: Nei!). Efterat jeg har udtalt dette, skal jeg et Dødelik opholde mig ved de Indvendinger, som ere gjorte mod forskjellige enkelte Poster af den ærede Ordføreren, og jeg tiltræder da den Mening, som blev udtalt af den ærede Forslagsstiller, at hvad der især gav disse Indvendinger deres Vægt, var den Form, hvorunder de blev fremsatte. Med Hensyn til den Indvending, at Staten ikke skulde have tilstrækkelig Sikkerhed for Efterlevelsen af hvad her var foreskrevet for saadanne Troessamfund, som holdt deres Møder paa Koster og i Bagsale, maa jeg bemærke, at det vistnok er meget let for os, som have store og smukke Kirker og som have velkønnede Præster og Biskopper, at lade haant om de Kirkesamfund, som maafee ere ringe i Antal og ringe i Formue, og ikke ere istand til at forskaffe sig saadanne udyrtede pralende og smukke Gudshuse eller Lærere; men det er dog en erkjendt almindelig historisk Sandhed, at den kristne Tro, det kristne Sammenhold og den kristne Hengivenhed ikke altid har staaet i det samme Forhold i de forskjellige Troessamfund, som deres udyrtede Gudshuse eller Lærere have været brillante eller ikke; det har næsten altid staaet i det modsatte Forhold. Jeg troer ikke, at Nogen, som kender Historien vil nægte mig, at man langt oftere vil see, at i de Troessamfund, der have holdt deres Møder paa Koster og Bagsale, der har der været langt større indre kristelig Hengivenhed og Bevidsthed, end der har været i disse store Samfund, der have store, rige Kirker og smukke Gudshuse. Jeg troer altsaa ikke, at det er nogen begrundet Indvending, som kan svække disse Troessamfundes Paalidelighed og Altelte, at de holde deres Gudstjeneste paa Koster og Bagsale. Den anden Indvending var den, at den ærede Ordføreren omtalte, hvad Tro man kunde sætte til fer